

MEGÁLLAPODÁS
NAGY-BRITANNIA ÉS ÉSZAK-IRORSZÁG EGYESÜLT KIRÁLYSÁG
KORMÁNYA ÉS A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA KÖZÖTT A
BERUHÁZÁSOK ÖSZTÖNZÉSÉRŐL ÉS KÖLCSÖNÖS VÉDELMEÉRŐL

Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyság Kormánya és a Magyar Népköztársaság Kormánya,

Attól az óhajtól vezetve, hogy elmélyítsék gazdasági együttműködésüket előnyös feltételeket teremtve mindegyik állam beruházóinak a másik állam területén megvalósuló további beruházása számára;

Felismerve, hogy ezen beruházások elősegítése és kölcsönös védelme nemzetközi megállapodás alapján hozzájárul a beruházók üzleti kezdeményezésének előmozdításához és fokozza a két állam gazdasági fellendülését,

Az alábbiakban állapodtak meg:

1. Cikk

Meghatározások

A Megállapodás szempontjából:

1. (a) A "beruházás" kifejezés gazdasági tevékenységgel kapcsolatos minden vagyoni értéket jelent, amelyet 1972. december 31. után szereztek meg, és különösen, de nem kizárólag magában foglal:
 - (i) ingó és ingatlan tulajdont, valamint minden egyéb tulajdonjogot, mint jelzálogjog, zálogjog vagy kézizálogjog;
 - (ii) részvényt, kötvényt és adóslevelet, valamint a vállalati érdekeltég bármely egyéb formáját;
 - (iii) pénzre és egyéb vagyoni értékre vagy szerződésen alapuló és pénzértékkel bíró bármely szolgáltatásra szóló követelést;
 - (iv) szellemi tulajdonjogot és good-will-t;
 - (v) törvény vagy szerződés alapján nyújtott üzleti koncessziót, ideértve a természeti erőforrások kutatására, művelésére, kitermelésére vagy kiaknázására vonatkozó koncessziót.
 - (b) A Megállapodás rendelkezései semmi esetre sem érintik a Szerződő Feleknek 1972. december 31. előtt megvalósult beruházásokkal kapcsolatos jogait és kötelezettségeit.
 - (c) A vagyon beruházási formájának változása nem érinti annak beruházási jellegét.
2. A "jövedelem" kifejezés beruházásból származó összeget jelent, különösen, de nem kizárólag, magában foglalja a nyereséget, a kamatot, a tőkehozadékot, az osztalékot, a jogdíjat és egyéb díjakat.
3. A "beruházó" kifejezés jelenti:
- (a) az Egyesült Királyság vonatkozásában: azokat a természetes személyeket, akik az Egyesült Királyságban hatályban lévő törvények szerint az Egyesült Királyság állampolgárának minősülnek, valamint azokat a társaságokat, cégeket és személyegyesüléseket, amelyeket az Egyesült Királyság bármely részén vagy azokon a területeken hatályban lévő jogszabályoknak megfelelően alapítottak illetőleg jegyezték be, amelyekre a 12. Cikk rendelkezéseinek értelmében a Megállapodás kiterjed;
 - (b) a Magyar Népköztársaság vonatkozásában: azokat a természetes személyeket, akik a Magyar Népköztársaság állampolgárai, annak törvényei szerint, valamint azokat a jogi személyeket, amelyeket a Magyar Népköztársaság törvényeinek megfelelően alapítottak.

4. A "terület" kifejezés jelenti:

- (a) az Egyesült Királyság vonatkozásában: Nagy-Britanniát és Észak-Írországot, valamint mindazokat a területeket, amelyekre a 12. Cikk rendelkezéseinek értelmében a Megállapodás kiterjed;
- (b) a Magyar Népköztársaság vonatkozásában: a Magyar Népköztársaság területét.

2. CÍKK

A beruházások ösztönzése és védelme

1. Mindegyik Szerződő Fél bátorítja a másik Szerződő Fél beruházóit és előnyös feltételeket teremt számukra ahhoz, hogy területén tőkét fektessenek be, továbbá, a jogszabályain alapuló jogosítványok gyakorlásának fenntartásával, engedélyezi az ilyen befektetést.
2. Mindegyik Szerződő Fél a másik Szerződő Fél beruházóinak beruházásait mindenkor igazságos és méltányos elbánásban részesíti, és területén teljes védelmet és biztonságot nyújt az ilyen beruházás számára. Egyik Szerződő Fél sem akadályozza meg indokolatlan vagy megkülönböztető intézkedéssel a másik Szerződő Fél beruházói által a területén megvalósított beruházások működését, irányítását, fenntartását, használatát, élvezetét vagy a beruházás feletti rendelkezést. Mindegyik Szerződő Fél tartja magát kötelezettségeihez, amennyiben ilyeneket a másik Szerződő Fél beruházóinak beruházásaival kapcsolatban elvállalt.

3. CÍKK

Nemzeti elbánás és legnagyobb kedvezményes elbánás

1. Egyik Szerződő Fél sem részesíti kedvezőtlenebb elbánásban a másik Szerződő Fél beruházóinak a területén lévő beruházásait vagy jövedelmeit, mint saját beruházói beruházásait vagy jövedelmeit, illetőleg harmadik állam beruházóinak beruházásait vagy jövedelmeit.
2. Egyik Szerződő Fél sem részesíti a másik Szerződő Fél beruházóit a területén lévő beruházásaik irányítása, használata, élvezete vagy a beruházás feletti rendelkezés vonatkozásában kedvezőtlenebb elbánásban, mint amelyet saját beruházóinak vagy harmadik állam beruházóinak nyújt.

4. CÍKK

Kártalanítás a veszteségekért

Az egyik Szerződő Fél beruházói, akiknek a másik Szerződő Fél területén lévő beruházásai ez utóbbi Szerződő Fél területén háboru vagy egyéb fegyveres összeütközés, forradalom, nemzeti szükségállapot, lázadás, felkelés vagy zendülés következtében kárt szenvednek, ez utóbbi Szerződő Fél részéről a helyreállítás, kártalanítás, kárpótlás vagy más rendezés tekintetében nem részesülnek kedvezőtlenebb elbánásban, mint amelyet ez utóbbi Szerződő Fél a saját beruházóinak vagy harmadik állam beruházóinak nyújt. Az ezekből eredő fizetések késedelem nélkül szabadon átutalandók.

5. CÍKK

Kivételek

A Megállapodás azon rendelkezései, amelyek szerint nem nyújtható kedvezőtlenebb elbánás, mint amelyet bármelyik Szerződő Fél vagy harmadik állam beruházói élveznek, nem értelmezhetőek oly módon, mint amelyek kötelezik az egyik Szerződő Felet arra, hogy kiterjessze a másik Szerződő Fél beruházóira azt a kedvezményes elbánást, előnyt vagy kiváltságot, amely:

- (a) bármely olyan létező vagy jövőben létrejövő vámunió, regionális gazdasági szervezet vagy hasonló nemzetközi megállapodás alapján áll fenn, amelynek bármelyik Szerződő Fél részese, vagy részesévé válik, vagy

- (b) bármely kizárólag vagy főrészt adózásra vonatkozó nemzetközi megállapodás vagy megegyezés, illetőleg bármely kizárólag vagy főrészt adózásra vonatkozó belső törvényhozás alapján áll fenn.

6. CÍKK

Tulajdonkorlátozás

1. Egyik Szerződő Fél sem államosítja, sajátítja ki vagy veti államosítással vagy kisajátítással azonos következményekkel járó intézkedések alá (a továbbiakban "tulajdonkorlátozás") a másik Szerződő Fél beruházóinak a területén lévő beruházásait kivéve, ha az alábbi feltételek teljesülnek:

- (a) a tulajdonkorlátozás e Fél belső szükségleteivel kapcsolatos közérdekből és megfelelő törvényes eljárás keretében történik;
- (b) a tulajdonkorlátozás nem megkülönböztető;
- (c) a tulajdonkorlátozást azonnali, megfelelő és tényleges kártalanítás követi.

A kártalanítás összege meg kell, hogy feleljen a tulajdonkorlátozás alá vetett beruházás tulajdonkorlátozást vagy a küszöbön álló tulajdonkorlátozás ismertté válását közvetlenül megelőző piaci értékének. A kártalanítás magában foglalja a fizetés időpontjáig a szokásos kereskedelmi kamatlábbal számított kamatot, késedelem nélkül teljesítendő, ténylegesen megvalósítható és szabadon átutalható. A beruházónak jogában áll a tulajdonkorlátozást végrehajtó Szerződő Fél jogszabályai szerint e Fél igazságszolgáltatási vagy más független hatóságától ügyének és beruházása értékelésének azonnali, az e bekezdésben kifejtett elvekkel összhangban lévő felülvizsgálatát kérni.

2. Amennyiben az egyik Szerződő Fél olyan társaság vagyont veti tulajdonkorlátozó intézkedés alá, amelyet területének bármely részén hatályban lévő jogszabályoknak megfelelően alapítottak illetőleg jegyeztek be, és amelynek a másik Szerződő Fél beruházója részvényese, úgy a másik Szerződő Fél részvényekkel rendelkező beruházóinak beruházása tekintetében e Fél biztosítja az e Cikk 1. bekezdése rendelkezéseinek alkalmazását, olyan mértékben, amely az azonnali, megfelelő és tényleges kártalanítást garantálja.

7. CÍKK

A beruházás és a jövedelmek hazatelepítése

1. Mindegyik Szerződő Fél a beruházásokkal kapcsolatban garantálja a másik Szerződő Fél beruházóinak a beruházásaik és jövedelmeik korlátozás nélküli átutalását a lakóhelyük vagy székhelyük szerinti országba, azon jogszabályaikon alapuló jogosítványok méltányos és jóhiszemű gyakorlásának fenntartásával, amelyek mindegyik Szerződő Fél kivételes fizetési mérleg nehézségekre hivatkozással és korlátozott időtartamra megilletik. Ezeket a jogosítványokat azonban nem lehet gyakorolni a nyereség, a kamat, az osztalék, a jogdíjak és egyéb díjak átutalásának megakadályozására; a beruházásokat és a jövedelem egyéb formáit illetően évente legalább 20% átutalását kell biztosítani.

2. A valutaátutalásokat késedelem nélkül abban a konvertibilis valutában kell teljesíteni, amelyben a tőkebefektetés eredetileg történt, vagy bármely más konvertibilis valutában, amelyben a beruházó és az érintett Szerződő Fél megállapodtak. Az átutalásokat az átutalás napján érvényes árfolyamon kell teljesíteni, a hatályban lévő devizajogszabályok szerint, kivéve, ha a beruházó másként állapodott meg.

8. CÍKK

Hivatkozás a Beruházási Viták Rendezésének Nemzetközi Központjára

1. Mindegyik Szerződő Fél ezennel hozzájárul ahhoz, hogy a Megállapodás 6. Cikke alapján az egyik Szerződő Fél és a másik Szerződő Fél beruházója között az utóbbi által az előző területén megvalósított beruházással kapcsolatban felmerülő vitákat a Beruházási Viták Rendezésének Nemzetközi Központja (a továbbiakban "a Központ") elé terjesztik

az Állam és más államok természetes és jogi személyei közötti beruházási viták rendezéséről Washingtonban, 1965. március 18-án aláírásra megnyitott Egyezmény szerinti békéltető vagy választottbíróági eljárás útján való rendezés céljából. Azt a társaságot, amelyet az egyik Szerződő Fél területén hatályban lévő jogszabályoknak megfelelően alapítottak illetőleg jegyezték be, és amelyben a vita felmerülését megelőzően a részvények többségével a másik Szerződő Fél beruházója rendelkezett, az Egyezmény 25. Cikke (2) bekezdésének (b) pontja szerint, az Egyezmény szempontjából úgy kell kezelni, mint a másik Szerződő Fél társaságát. Amennyiben ilyen vita felmerül, és a vitában álló felek három hónapon belül nem tudnak megegyezni helyi jogorvoslat útján vagy más módon, akkor, ha az érintett beruházó írásban is hozzájárul a vita Központ elé terjesztéséhez az Egyezmény szerinti békéltető vagy választottbíróági eljárás útján való rendezés céljából, úgy mindegyik fél a Központ Főtitkárához intézett ezirányú kérelemben kezdeményezheti az eljárást, az Egyezmény 28. és 36. Cikkének megfelelően. Az érintett beruházót illeti a választás joga abban az esetben, ha nem sikerül megegyezni abban, hogy a békéltető vagy a választottbíróági eljárás alkalmasabb-e. A vitában álló Szerződő Fél sem az eljárás bármely szakaszában, sem a határozat végrehajtása során kifogásként nem hivatkozhat arra a tényre, hogy a vitában ellenérdekű félként szereplő beruházó biztosítási szerződés alapján teljes vagy részleges kártalanításban részesült.

2. Egyik Szerződő Fél sem viszi diplomáciai utra a Központ elé terjesztett vitákat, kivéve, ha:

- (a) a Központ Főtitkára vagy a megalakult békéltető bizottság vagy választottbíróág úgy dönt, hogy a vita nem tartozik a Központ joghatósága alá, vagy
- (b) a másik Szerződő Fél a választottbíróág által hozott határozathoz nem tartja magát, vagy annak nem tesz eleget.

9. CIKK

A Szerződő Felek közötti viták

1. A Szerződő Felek között a Megállapodás értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatban felmerülő vitákat, lehetőség szerint diplomáciai uton rendezik.

2. Amennyiben a Szerződő Felek közötti vitát ily módon hat hónapon belül nem sikerült rendezni, azt bármelyik Szerződő Fél kérésére választottbíróág elé terjesztik.

3. A választottbíróágot minden egyes esetben a következő módon alakítják meg. A választottbíróági eljárás iránti kérelem kézhezvételétől számított két hónapon belül mindegyik Szerződő Fél kijelöli a választottbíróág egy tagját. E két tag ezután megválasztja egy harmadik állam állampolgárát, akit a két Szerződő Fél jóváhagyásával a választottbíróág Elnökének jelölnek ki. Az Elnököt a két másik tag kijelölésétől számított két hónapon belül kell kijelölni.

4. Amennyiben e Cikk 3. bekezdésében kikötött határidőkön belül a szükséges kijelöléseket nem teszik meg, bármelyik Szerződő Fél, egyéb megállapodás hiányában, felkérheti a Nemzetközi Biróság Elnökét a szükséges kijelölés megtételére. Amennyiben az Elnök a Szerződő Felek egyikének állampolgára, vagy ha feladatának ellátásában egyébként akadályoztatva van, az Elnököt kéri fel a szükséges kijelölések megtételére. Amennyiben az Elnök a Szerződő Felek egyikének állampolgára, vagy ha ő is akadályoztatva van feladatának ellátásában, a szükséges kijelölés megtételére a Nemzetközi Biróságnak azt a tagját kéri fel, aki a szolgálati rangsorban őt követi, és aki a Szerződő Felek egyikének sem állampolgára.

5. A választottbíróág határozatait szavazattöbbséggel hozza. A határozat mindkét Szerződő Félre kötelező. Mindegyik Szerződő Fél viseli választottbíróági tagjának, valamint választottbíróági eljárásbeli képviselőjének költségeit; az Elnök költségeit és a fennmaradó költségeket a Szerződő Felek egyenlő részben viselik. A választottbíróág határozatában azonban úgy is rendelkezhet, hogy a két Szerződő Fél közül az egyik nagyobb mértékben viselje a költségeket, és ez a határozat kötelező mindkét Szerződő Félre. A választottbíróág maga határozza meg eljárási szabályait.

10. Cikk

Jogutódlás

1. Amennyiben az egyik Szerződő Fél vagy annak kijelölt ügynöksége a másik Szerződő Fél területén megvalósult beruházással kapcsolatos kártalanítás keretében kifizetést teljesít, az utóbbi Szerződő Fél elismeri a kártalanított fél jogainak és követeléseinek az előző Szerződő Félre vagy kijelölt ügynökségére jogszabály vagy jogügylet szerinti átszállását, valamint azt, hogy az előző Szerződő Fél vagy annak kijelölt ügynöksége a jogutódlás következtében ugyanolyan mértékben jogosult a jogok gyakorlására és a követelések érvényesítésére, mint a kártalanított fél.
2. Az előző Szerződő Fél vagy annak kijelölt ügynöksége minden esetben az átszállás következtében megszerzett jogok és követelések, valamint ezen jogok és követelések alapján járó kifizetések tekintetében ugyanolyan elbánásra jogosult, mint amilyenre a Megállapodás alapján a kártalanított fél az érintett beruházás és kapcsolatos jövedelmeire vonatkozóan jogosult volt.
3. Bármely kifizetést, amelyhez az előző Szerződő Fél vagy annak kijelölt ügynöksége a jogutódlás következtében megszerzett jogok és követelések alapján jutott, az előző Szerződő Fél szabad rendelkezésére kell bocsátani az utóbbi Szerződő Fél területén felmerülő bármely kiadás fedezésére.

11. Cikk

Egyéb szabályok alkalmazása

Amennyiben bármelyik Szerződő Fél jogszabályai vagy a Szerződő Felek között fennálló vagy a jövőben létrejövő nemzetközi jogi kötelezettségek e Megállapodáson túlmenően olyan, akár általános, akár különös szabályokat tartalmaznak, amelyek a másik Szerződő Fél beruházóinak beruházásait a Megállapodásban biztosított elbánásnál kedvezőbbre jogosítják, úgy ezek a szabályok a Megállapodással szemben abban a mértékben irányadóak, amennyiben előnyösebbek.

12. Cikk

Területi hatály

A Megállapodás hatályba lépésekor vagy bármikor azt követően, a Megállapodás rendelkezései kiterjeszthetők azokra a területekre, amelyek nemzetközi kapcsolataiért az Egyesült Királyság Kormánya felelős, amennyiben a Szerződő Felek erről jegyzékváltással megállapodnak.

13. Cikk

Hatálybalépés, időbeli hatály és felmondás

1. Mindegyik Szerződő Fél értesíti a másikat arról, hogy a Megállapodás hatálybalépéséhez jogszabályai által előírt eljárásoknak eleget tett. A Megállapodás a második értesítés időpontját követő harmincadik napon lép hatályba. A Megállapodás tíz évig marad hatályban.
2. Ezt követően a Megállapodás automatikusan további tízéves időszakokra meghosszabbodik, feltéve, hogy egyik Szerződő Fél sem értesíti a másikat annak felmondásáról. A felmondásról szóló értesítést írásban, az adott tízéves időszak lejártá előtt legkésőbb hat hónappal kell elküldeni. A Megállapodás annak a tízéves időszaknak a lejártakor veszti hatályát, amelynek során az értesítést elküldték.
3. A Megállapodás hatályban léte alatt létesített beruházásokra a Megállapodás rendelkezései a hatály megszűnését követő időpont után is huszéves időszakra érvényben maradnak, nem érintve az általános nemzetközi jog szabályainak azt követő alkalmazását.

Ennek Hitéül, a Kormányaik által kellően felhatalmazott alulirottak a Megállapodást aláírták.

Készült két eredeti példányban Budapesten, 1987. március 9. napján, angol és magyar nyelven, mindkét nyelvű szöveg egyaránt hiteles.

Nagy-Britannia és Észak-Írország
Egyesült Királyság Kormánya nevében:

A Magyar Népköztársaság Kormánya
névében:

GEOFFREY HOWE

MEDGYESSY PÉTER

HMSO publications are available from:

HMSO Publications Centre

(Mail and telephone orders only)

PO Box 276, London SW8 5DT

Telephone orders 01-622 3316

General enquiries 01-211 5656

(queuing system in operation for both numbers)

HMSO Bookshops

49 High Holborn, London, WC1V 6HB 01-211 5656 (Counter service only)

258 Broad Street, Birmingham, B1 2HE 021-643 3740

Southey House, 33 Wine Street, Bristol, BS1 2BQ (0272) 264306

9-21 Princess Street, Manchester, M60 8AS 061-834 7201

80 Chichester Street, Belfast, BT1 4JY (0232) 238451

71 Lothian Road, Edinburgh, EH3 9AZ 031-228 4181

HMSO's Accredited Agents

(see Yellow Pages)

and through good booksellers